

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. d)

Psihologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Procesul psihic primar care furnizează informații despre proprietăți și însușiri separate ale stimulilor (intensitate, lungime, duritate, asperitate, culoare etc.) este:

- a. atenția b. senzația c. percepția d. gândirea

2. Pentru că apare numai în relația directă cu obiectul, percepția este considerată a fi:

- a. imagine primară c. imagine fragmentară
b. imagine panoramică d. imagine secundară

3. Spre deosebire de imaginea perceptivă care este bogată în conținut, reprezentarea cuprinde doar însușirile considerate importante, fără detalii, de aceea spunem că este:

- a. primară b. secundară c. schematică d. panoramică

4. Trebuințele formate în decursul vieții, precum cele materiale (locuință, confort, unelte etc.), spirituale (cognitive, estetice, etice etc.) și sociale (comunicare, cooperare etc.), având rol de asigurare a integrității psihice și sociale a individului, se mai numesc:

- a. fiziologice b. primare c. biologice d. secundare

5. Ansamblul modificărilor expresive la care participă elementele mobile ale feței, precum deschiderea ochilor, direcția privirii, pozițiile succesive ale sprâncenelor, mișcările buzelor etc. reprezintă una dintre cele mai cunoscute expresii emoționale; aceasta se numește:

- a. autoreglare b. mimică c. pantomimică d. contagiune

6. Distributivitatea atenției se referă la capacitatea unei persoane:

- a. de a se concentra simultan asupra a două sau a mai multor activități
b. de a-și menține atenția timp îndelungat asupra aceluiași obiect sau activități
c. de a-și deplasa și reorienta intenționat atenția de la un obiect la altul
d. de a elimina sau diminua succesiv factorii perturbatori

7. Reprezintă mecanismul psihic de autoreglare a conduitei prin mijloace verbale, de mobilizare a efortului voluntar în vederea depășirii obstacolelor aflate în calea atingerii scopurilor conștient stabilite:

- a. limbajul b. motivația c. voința d. instinctele

8. Creativitatea este influențată pozitiv de o serie de factori, excepție făcând:

- a. procedeele euristice și gândirea divergentă
b. motivația intrinsecă și nonconformismul intelectual
c. încrederea în sine și receptivitatea față de nou
d. procedeele algoritmice și gândirea convergentă

9. Ioana învață la psihologie pentru că este curioasă să afle informații noi în acest domeniu. Acest exemplu evidențiază prezența motivației:

- a. pozitive b. cognitive c. negative d. afective

10. Stările afective care sunt de regulă înnăscute, se produc spontan, nu se supun controlului conștient, rațional și sunt condiționate esențialmente biologic se numesc:

- a. complexe b. superioare c. primare d. secundare

SUBIECTUL al II-lea**(30 de puncte)**

Scrisul este centrat pe mesaj, comunică informații, idei, cunoștințe, trăiri supuse în prealabil unui proces mintal de selecție, ordonare, semnificare. Scrisul este coordonat din interior prin mijloacele limbajului intern și ale gândirii.

- a) Precizați înțelesul a două procese/fenomene psihice la care se face referire în text. **6 puncte**
- b) Menționați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice din text și precizate la subpunctul a). **6 puncte**
- c) Explicați, în aproximativ o pagină, modul specific în care interacționează procesele/fenomenele psihice vizate de text și precizate la subpunctul a), utilizând termenii în sensul specific psihologiei. **8 puncte**
- d) Ilustrați, printr-un exemplu concret, una dintre strategiile rezolutive. **4 puncte**
- e) Argumentați un punct de vedere personal referitor la importanța funcției persuasive a limbajului. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, următorul text:

Toma Caragiu era un bărbat puternic, frumos, înalt, cu umerii lați și piept bombat, fața îngustă cu pomeți proeminenți, ochii negri ce scânteiau senin și fascinant, în care se citea un straniu sarcasm combinat cu o uimire ghidușă (...). Actorul avea o inteligență profundă, scormitoare, intuia bine caracterul oamenilor, era un mare pamfletar al scenei, reușind să se impună în Teatrul "L.S. Bulandra", continuând tradiția farselor bune, pe care le născocea pentru alții. Fiind conștient de talentul uriaș pe care-l avea, Toma Caragiu a lucrat asupra lui însuși pentru a se dăruia în întregime semenilor săi (...), pentru el arta constituind un mijloc de apropiere, de comunicare cu oamenii, iar cei care i-au fost în preajmă, știu foarte bine acest lucru. Toma Caragiu repugna izolarea și înstrăinarea orgolioasă față de oameni, el simțindu-se bine doar între ei, împărtășindu-le nu doar bucuriile ci și amărăciunile. Acesta era un personaj unic, inconfundabil, cu o inimaginabilă disponibilitate, atât ca artist cât și ca om. Toma a fost prietenul tuturor (...). Sensul existenței sale ca și actor a fost publicul, el fiind fericit când reușea să-i facă pe oameni să râdă. Pe scenă, Toma Caragiu dorea să-l lași singur, de capul lui, să facă ce vrea, acesta reușind să se impună și prin monolog, care era cel mai greu gen artistic de însuflețit. Toma Caragiu nu s-a remarcat printr-un personaj anume, personajul lui rămânând propria persoană, Caragiu însuși, ca monstru sacru, ca interpret genial, creator al tuturor textelor comico-dramatice și al propriei sale viziuni asupra realității trăite (...). Acesta a fost un perfecționist, mereu nemulțumit de nivelul la care se exprima pe scenă, pregătindu-și fiecare apariție în fața spectatorilor cu o migală de bijutier.

Geo Călugăru consemna în cartea sa că „Toma Caragiu a fost o personalitate impresionantă care însă, ca oricare dintre noi, a avut și slăbiciuni. Una dintre ele era că nu se putea abține și râdea foarte ușor pe scenă. Colegii actori, știind asta, îl provocau mereu. Mai greu era a doua zi, când pentru toți care îi făcuseră șotii, devenea din nou dom' director. Dar reușea să tragă această linie, se impunea pentru că știa foarte bine să discearnă între răspundere și meserie" (...). „Colegii de scenă îl descriau pe Toma ca fiind ambițios, dornic de a juca și energic, dar mereu cu un surâs în colțul gurii. Partener de șotii și complice la pozne, Toma a fost, nu o dată, victimă a câte unei glume amicale. Într-o perioadă în care locuia temporar într-o cabină de teatru, colegii, profitând de somnul său adânc, după o zi istovitoare, n-au stat pe gânduri, l-au luat binișor în brațe și l-au cărat pe scenă, în timpul spectacolului. Ce față avea când s-a trezit în pijama, în decorul tabloului 8. A rămas de pomină pentru toți cei care l-au văzut" (...).

La vârsta de 28 de ani, Toma Caragiu este numit director al Teatrului de Stat din Ploiești (...). La scurt timp după numirea în această funcție, își dă seama că Ploieștiul este un oraș dificil pentru teatru, spectatorii pasionați se duceau să vadă spectacole la București (...). Directoratul lui Toma Caragiu a fost momentul care a ridicat definitiv statutul teatrului din Ploiești de la nivelul unui teatru de provincie la nivelul unui teatru de prestigiu. Toma Caragiu a fost un dedicat administrator. Între 1953 și 1965, pe scena teatrului din Ploiești s-au pus în scenă 90 de premiere, o performanță care niciodată nu a mai putut fi egalată (...). Răsplata eforturilor și izbânzilor sale nu a întârziat. Numărul amicilor și admiratorilor săi ploieșteni a crescut simțitor, oameni din afara teatrului, foști colegi de liceu și actori erau mândri de a fi onorați de prietenia sa (...).

Toată lumea își respecta directorul, iar femeia de serviciu, sosind în zorii zilei la teatru, spre a face focul și a mătura, l-a găsit pe Toma Caragiu la birou, preocupat să rezolve maldărul de hârtii cu situații, rapoarte, grafice, memorii, referate, cereri, propuneri, planuri, cronici. Închizând cu grijă ușa cabinetului, spre a nu-l deranja, profund mișcată, bătrâna i-a urat în gând: „Dă, doamne, să nu moară niciodată!”

(<https://aboutpeople.ro/ro/toma-caragiu/>)

1. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Toma Caragiu. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. Punctajul se acordă pentru:
 - a. menționarea tipului temperamental al lui Toma Caragiu, conform teoriei lui C.G. Jung **2 puncte**
 - b. precizarea, din text, a oricăror două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat **4 puncte**
2. Considerați că Toma Caragiu avea aptitudini manageriale? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
3. Textul precizează, cu privire la Toma Caragiu, faptul că *a fost o personalitate impresionantă*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
4. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui Toma Caragiu conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. Punctajul se acordă pentru:
 - a. evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului lui Toma Caragiu **2 puncte**
 - b. evidențierea oricăror două trăsături principale ale caracterului lui Toma Caragiu **4 puncte**
 - c. coerența prezentării **1 punct**
 - d. încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
5. Argumentați afirmația potrivit căreia *temperamentul este neutru sub aspect valoric*. **6 puncte**